

הכונס פרק ששי בבא קמא

נו.

עין משפט נר מצוה

(א) [מוספתא דבימי פ"א],
 (ב) [מוספתא ש"ס],
 (ג) [לקמן ק"ח: ד] בימי
 לא. ע"ש (חולין פ"ו),
 (ד) בימי לא. (ו) לקמן ס"ב.
 (ה) ו"ל בימי כב. לה.
 (ו) [לקמן ע"ט: ט] [שמות
 כב:] (י) [כ"ג: מח"י].

תורה אור השלם

1. לא תראה את שור
 אחרך או את שווי בידים
 והתעלמות מהם השב
 תשיבם לאחריך:
 דברים כב א

הגהות הב"ח

(א) גמ' דשכיח דעיל
 ונפיק: (ב) תוס' ד"ה אלא
 וכו' פ"י שאינה
 משתמרת אלא ביום
 מתייה:

הגהות הגר"א

[א] גמ' א"ל מודינא
 ט"ו. י"ב וניקטת הרמב"ם
 (א"ל) הוא (בבב"ם)
 כי ר"ל דמיימי ג"כ
 ממוקם שהחזיקה אכל
 הלא"ש כחז כניסא שלטו
 (ועבדגרי"א סימן רסו פ"ק
 ה' ומש"ש ועוד דקאמר
 משמע דידוע דמשמעי
 בב"ח הי"ך פשיטא ליה
 כ"כ. עיין בתוספתא פ"ב
 ד"מ המולא כהמת תפירו
 חייב כו' לעולם כי ועמוס'
 כאן ד"ה לעולם כו') (ומ"ש
 רש"י ד"ה החזיקה לאבדיה
 ל"ד ד"ל קפאי כהבחה):

רבינו הגאול

החזירה למקום שיראנה
 כול', ופירק רבה, תרתי
 קתני והכי קתני החזירה
 שרית בעידא דשכיח
 בעל אבדה במתא רכי
 נפיק ועיל חזי לה אינו
 חייב ליטפל בה, אבל
 החזירה בצהרים בעידא
 דלא שכיח במתא ולא חזי
 לה נגנבה או אבדה חייב
 ומותיב ליה טוב לעולם
 הוא חייב עד שיחזירו
 לרשותו, ופירק בבבלי
 חיים מודינא לך דכיון
 דנקטו להו נגרא ברייתא
 בעלי חיים מודינא הואיל
 ואנקט נגרא ברייתא. פ"י
 לימד אותה להלך ברגליה
 חרץ לדיד.

החזירה. לאבדיה: למקום שיראנה.
 מנגיבה ואבדיה ושומר שכן חייב צפ'
 שכיח איניש צביתיה אכל צהריים
שיחזירו לרשותו. של צעלים: מאי
 מולא צביתו וקתני חייב: מודינא
 לך. באבדיה צעלי חייס דחייב המולא
 מנגיבה ואבדיה ולאו משום שכן
 מלוא אלא משום דנגיבה ואבדיה
 דידיהו פשיעותא היא: דכיון דנקטו
 נגרי צרייתא. כיון שראה שמלומדות
 הן לאלת צעי נטירותא יתירתא ואפי'
 הוא שומר חנם חייב אכל שומר אבדיה
 דמטלטלי פטור מנגיבה ואבדיה:
 נגרי. פסיעות: השב. השב
 מעלייתא משמע: לגינתו ולחורבטו
 מנין. דסגי ליה למולא צהשצמו
 לגינתן דצעלים: הכל לריכין דעס
צעלים. גונז וגזול או אחד מארבעה
 שומרין שהחזירו לריך להודיעו
 לצעלים ואס לא הודיעו חייב המחזיר
 באחריותן: טענה גנב. לפטור עצמו
 ע"י גנב שטוען נגנבה הימנו האבדיה
 משלתי ונמלא שצידו הוא משלס
 תשלומי כפל כגנז עצמו דדרשינן
 בצפק מרובה (לקמן דף סג:) ואס לא
 ימלא הגנב) אס לא ימלא כמו שאמר
 אלא הוא עצמו גנבו וכתיב בתריה
 ישלם שנים אי אמרת בשלמא שומר
 אבדיה כשומר חנם דמי משום הכי
 משלם כפל דהוי צעי למפטור נפשיה
 בטענת גנב: קרנא צעי שלומי.
 מעיקרא כי טעינן נגנבה הוה מחייב
 נפשיה לשלומי קרנא: טענה לסטים
מוזיין. גנב מוזיין נטל הימנו בחזקה
 דקא פטר נפשיה בטענת אונס:
לסטים מוזיין גזול הוא. ובטענת
 אונס פטר נפשיה וכפל בטוען
 טענת גנב הוא דכתב ציה רחמנא
 (דכתיב) וגונז מבית האיש (שמות
 כג): **גנב הוא.** ומשלם כפל וכן
 הפוקר עצמו בטענת לסטים מוזיין.
 ולענין חיוז לא מיחייב שומר שכן
 עליה אס אמנת אמו דהא איניש:
 נא

צעליה: שומר חנם פטור
 השואל (ב"מ דף טז): **שחית.**
 מצוי במלכותו צדה: **עד**
 לעולם לאו אפילו. הניחה
 החזירה למקום שיראנה אינו חייב למטפל
 בה נגנבה או אבדה חייב באחריותה מאי
 נגנבה או אבדה לאו נגנבה מביתו ואבדה
 מביתו לא ממקום שהחזירה והא קתני אינו
 חייב ליטפל בה א"ל הכא במאי עסקינן
 כגון שהחזירה בצהרים ותרתי קתני והכי קתני
 "החזירה שחרית למקום שיראנה (ה) ושכיח
 דעייל ונפיק וחזי לה אינו חייב ליטפל בה
 החזירה בצהרים למקום שיראנה דלא
 שכיח דעייל ונפיק דלא חזי לה ונגנבה
 או אבדה חייב באחריותה איתבייה (ב) לעולם
 הוא חייב עד שיחזירנה לרשותו מאי לעולם
 לאו אפילו מביתו ש"מ כשומר שכן דמי
 [א] א"ל ימודינא לך בבבלי חיים דכיון (ג) דנקטי
 להו נגרא ברייתא בעי נטירותא יתירתא
 איתבייה רבה לרב יוסף יהושע (ד) אין לי אלא
 בביתו לגינתו ולחורבתו מנין ת"ל תשיבם
 מכל מקום מאי לגינתו ולחורבתו אילימא
 לגינתו המשתמרת ולחורבתו המשתמרת
 היינו ביתו אלא פשיטא לגינתו שאינה
 משתמרת ולחורבתו שאינה משתמרת ש"מ
 כשומר חנם דמי א"ל לעולם לגינתו
 המשתמרת ולחורבתו המשתמרת ודקא
 קשיא לך היינו ביתו הא קא משמע לך דלא
 בעינן דעת בעלים כדרכי אלעזר (ה) דא"ר
 אלעזר ה"הכל צריכין דעת בעלים וחזין
 מהשבת אבדה שהרי ריבתה בו תורה
 השבות הרבה א"ל אביי לרב יוסף ואת לא
 תסברא דשומר אבדה כשומר חנם דמי
 והא (ו) אמר רבי חייא בר אבא אמר רבי
 יוחנן הטוען טענת גנב באבדה משלם
 תשלומי כפל ואי ס"ד שומר שכן הוי
 אמאי משלם תשלומי כפל קרנא בעי שלומי
 א"ל הכא במאי עסקינן (ז) כגון שטוען טענת
 לסטים מוזיין א"ל (ח) ליסטים מוזיין גזול הוא
 לא

מלוא קעציד ולכל הוי כשומר שכן והא דצעי לאוקמא פלוגתייהו
 דרצה ורב יוסף והוי רצה כר"א שהוא שמוטי ועוד קאמר לימא
 דרב יוסף תנאי היא ומסיק דרב יוסף ככולי עלמא ומשמע דרצה
 ודאי תנאי היא ואינו יכול להעמיד אלא כר"א ולא כרבי עקיבא
 דאי לרבי עקיבא ודאי הוי שומר
 שכן אי אפשר לומר כן דעל כרחך
 לרצה אפי' לרבי עקיבא שומר חנם
 הוי דבאלו מליאות (ב"מ דף קכ. ושס)
 לרצה לא הוי לרבי טרפון דמתיר
 להשמש אלא שומר שכן א"כ לר"ע
 לא הוי אלא שומר חנם לכך נראה
 דרצה לא יעמיד כלל פלוגתייהו
 בשומר אבדיה אלא יאמר לכולי
 עלמא שומר חנם הוי ופלוגתייהו
 בדשמואל דר"ע אית ליה דשמואל אבד
 קמא דמגלא אבד אלפא חזי ור"א
 לית ליה דשמואל ורב יוסף כי מוקי
 פלוגתייהו בדשמואל לא קאי רבי
 אליעזר כותיה שהוא פוטור את המלוה
 באבדיה חף מדמי המשכון ולכן מוקי
 פלוגתייהו בשומר אבדיה והוי כר"ע
 וקאמר לימא דרב יוסף תנאי היא
 דרצה ודאי לאו תנאי דמוקי פלוגתייהו
 בדשמואל ומסיק דכולי עלמא אית
 להו דרב יוסף כו' והא דתנן בצבועות
 (ד' מג. ושס) קלע הלוימי עליו ושמים
 היה שזה דמשמע שחייב לשלם המשכון
 כשאבד מיירי שאבד בפשיעה לרצה
 דאמר שומר חנם הוי:

לא ממקום שהחזירה. ואפילו שומר
 חנם חייב דפושע הוא:
לעולם הוא חייב עד שיחזירנה
 בו'. היא סיפא דברייתא
 דלעיל בתוספתא דב"מ (פ"ב ע"ש)
 ולהכי דייק מינה שפיר דחייב בגניבה
 ואבדיה קאמר: **אמר** ליה מודינא
 דך בבבלי חיים דכיון דנקטי דהו
 נגרי ברייתא בו'. וכגון שנגנבה
 צאווט ענין שנגרי צרייתא גרמו ליה
 להגנז ולעיל לא אסיק אדעתיה האי
 שינויא דהשטא מני למימר דנגנבה
 או שאבדה דלעיל מציתו קאמר אי
 נמי הך סיפא לאבדיה דוקא קאי
 שניגרי צרייתא גרמו לה להאבד אכל
 לענין גניבה פטור שאין גורמין לה
 ליגנז ומשום הכי צרישא דקתני
 צהדיא נגנבה לא מני לשנויי הכי:

אלא א ב ג ד מיי פ"א
 מהל' גזילה ואבדיה
 הלכה י טו ועיין בב"מ
 סמג עשין עד טו"ש"ע ח"מ
 סי רסו סעיף א:
לב ה מיי פ"ד מהל'
 גניבה הלכה י ועיין
 שם פ"א מהלכות גזילה
 הלכה ה הלכה ח סמג עשין
 עא טו"ש"ע ח"מ סי שנה
 סעיף א:
 ג ו מיי פ"ח מהלכות
 גזילה ואבדיה ה' טו
 סמג עשין עד טו"ש"ע ח"מ
 סי רסו סעיף א:
לד ז ח מיי פ"ד מהל'
 גניבה ה' ד (וטו"ש"ע)
 ח"מ סי שנו):
לה ט ח מיי שם פ"א ה'
 ג סמג עשין עא
 (וטו"ש"ע ח"מ סס):

מוסף רש"י

לגינתו ולחורבתו מנין.
 דהוא השבא ופטור
 (ב"מ לא.). דלא בעינן
 דעת בעלים. לומר לו
 שומר פתך שהחזיקה
 לגינתך שהחזיקה אוצרת
 (שם). הכל צריכין דעת
 בעלים. גנז גזול וד'
 שומרים שהיבדו לריבים
 להודיעו, ואס לא הודיעו
 ומתא או נגנבה חייבים
 כחצרותן, דכיון דידע
 שאבדה ולא דע שהשבה,
 לא מהר צה ולא מאבדה
 (שם). הטוען טענת גנב
 באבדיה. מולא אבדיה
 שטוען נגנבה הימני לאמר
 שהחזיקה (לקמן סג.).

אלא לגינתו שאינה משתמרת. פ"י (י) אלא צרום מלואה וס"מ כשומר חנם דמי דכלתה שמירתו: **קרנא** בעי רש"י. וכיון שחייב עצמו לשלומי צשויו אפילו נמלא שגנבו פטור מכפל: **כגון** שטענו טענת לסטים מוזיין. תימה אמאי מוקי לה בלסטים מוזיין ודחיק למימר דגנז הוא לוקמיה כגון שטענו טענת גניבה צאונס שנגנבה ממנו צאונס גדול כגון ששמר כספים בחפירה בקרקע שאי אפשר לנגנב אלא במחילות תחת הקרקע דהוי אונס בלסטים מוזיין או אס צא עליו חולי של טירוף הדעת או שניה נפלה עליו צאונס או אונס אחר שאינו יכול לשמור ולרצה דפטור בצוק הפועלים (ב"מ דף טז): על צעידנא דעיילי אינשי או דנס צעידנא דניימי אינשי משכחת כפל שטוען טענת גנב צעידנא דעיילי או צעידנא דניימי אינשי ולהנהו אמוראי דפליגי עליה התם מ"מ משכחת כדפרישית ומינהו איכא למימר דהכא לא חייש כיון דמשני שפיר בלסטים מוזיין וס"ל דגנז הוא ובסמוך נמי אצרייתא דפריך לא אס אמרת הוה מני למימר נמי וליטעמין דגזול הוא אכתי תקשי לך דמלניו שומר שכן משלם כפל בטוען טענת גנב צאונס אך צהווא ק"ו דאין עליו משוזה קשה דצפרק השואל (ב"מ דף טז). מסיק עלה דקסבר האי תנא לסטים מוזיין גזול הוא ומה דבך אכתי יש עליו משוזה דמה לשומר שכן שכן משלם כפל בטוען טענת גנב צאונס ואין לומר דכיון דגניבה צאונס לא שכיח לא חשיב פירכא אכל לסטים מוזיין שכיח טפי דבכמה מקומות פריך מחומרות דלא שכיח ועוד אע"ג דלא שכיח יכול לטעון כן ונראה לר"י דכיון שחייב הכתוב שומר שכן בגניבה וסתם גניבה קרובה לאונס כדאמרין צהשואל (שם) סברא הוא דכלל ענין שיהיה הגניבה יחייב מגזרת הכתוב אפילו צאונס גמור ואף על גב דבלסטים מוזיין דהיינו צבויה דקרא פטר צו הכתוב אף על פי שאין אונסו גדול יותר ודוחק וישי מוס' ב"מ מג. ד"ה אמר שמואל: נא

לו א מיי פ"ד מהלכות
גניבה הלכה א':
לו ב מיי פ"א מהל'
שכירות הל' ב סמג
עשין פט טושיע ח"מ ס"י
ג סעיף יב:
לח א מיי שם טושיע שם
סעיף ב:
לח ד ה מיי שם סמג שם
טושיע ח"מ ס"י שם
סעיף א':
ב ו מיי פ"ח מהלכות
שאלה ופקדון הל' א':
בא ז מיי פ"ג מהלכות
נוקי ממון הלכה יא
סמג עשין סו טושיע ח"מ
ס"י שם סעיף א':

מוסף רש"י

שכן משלם ככל בטוען
טענה לסטים מזויין.
לנעוץ מופטר בתשלומין
לזכרן וזמון טענת
גנב היו ענין ככל אס
נשבע וזכו ע"פ ש"ס
אללו, תאמר בשאל שאלו
בא לדי כפל, דכי טעין
ואמר לטעים מזויין בא
על וטעל מחייב את עצמו
בזקן (ב"ח צ"ח). קרנא
בלא שבעה עדיפא
מכפילא בשבעה. אין
זו תשובה, דקרנא דמחייב
ליה לשאל מי טעין
לטים מזויין טעלו ואפילו
לא נשבע לשקר, עדיפה
להיות חמורה משומר שכן
הבא לדי כפל אס כפר
ונשבע על כך לשקר אס
זאת אמר פטור מן
הזקן (שם). השוכר פרה
מחייבו וטעל. א"ש
ששוכר חייב בגניבה
ואבדה, מל מקום אס
רוצה לשקר ולשבע היה
נפטר בשבעה, הלך כי
אמר נגנבה ותיב עלמו
בזקן נקנה לו הכפל (ב"ח
ד"ו). שוכר כנושא שוכר
דמי. האל והגנבה הוא
אללו, א"ש ענין שכן
פעולתו שומר שוכר הוא,
דאי לא יביע שוכר היו
שאל ותיב בלונסין, השתא
דיביע ליה אגרא לא היו
שאלו והיו שומר שוכר
(ב"ח פ"ג). שוכר כשומר
הגנב דמי, דאי יביע אגרי
מלמטה ואינו נוטל שוכר על
שמיכותו (שם).

לא אם אמרת בשומר חנם. נראה דקאי אהא דצעי למילף
בשליה המפקיד (ב"מ דף מא: ושם) שליחות יד בשומר שכן
משומר חנם אע"ג דשומר שכן מתחייב קרנא בלא שבעה קסבר
האי תנא כפילא בשבעה עדיפא מקרנא בלא שבעה ותימה
להאי תנא מנלן דפרשה ראשונה
נאמרה בשומר חנם ושניה בשומר
שוכר איפוך אלא דפרק השואל (שם
דף נד:) לא קיימא לן אלא משום
דקרנא בלא שבעה עדיפא ועוד
קשה דבסמוך גזי ק"ו שאין עליו
תשובה דפריך מה לשומר שכן שכן
משלם תשלומי כפל כו' כלומר ולכן
דין הוא שיתחייב בגניבה ואבדה
אדרבה כיון דחמור הוא ה"ל לומר
שלא יתחייב כדי שיתחייב כפל וי"ל
דהא פשיטא דעדיפא חומרא דקרנא
בלא שבעה מחומרא דכפילא בשבעה
דמי יודע שיבא לדי כך ולכן יש
בגניבה בשומר שכן שהוא חמור
ופרשה ראשונה שפטור בשומר חנם
דכל פשוט הוא שזה חמור מזה
אבל לעשות פירכא על ק"ו ספיר
פרכינא מפל אע"פ שהוא חומרא
קטנה כיון שאין בלמד אע"פ שיש
בלמד חומרא אחרת חמורה ממנה
והאי תנא דבסמוך דקסבר קרנא
בלא שבעה עדיף מכפילא בשבעה
ס"ל דאפי' פירכא אין לעשות ממנה
מפני שזה קולתו גרמה לו שמתחייב
בכפל וזה חומרתו גורמת לו שפטור
מכפל וכה"ג איכא בריש ב"מ (דף
ד. ושם) גזי ר' חייא תורת הומה
לא פריך: **נמצא** ש"ש מש"ם
תשלומי כפל בטוען טענת לסטים
מזויין, אבל אי גולן הוא ינחא דטוען
טענת גולן ונמצא שהוא צידו לא
משלם כפל וא"ת אכתי נמצא ש"ש
משלם כפל בטוען טענת גנב צעעלים
ושמא אין שייך כפל בטוען טענת
גנב צעעין זה ואפי' שייך אין לחוש
אי הנמ"ל ולטעמין ולא קאמר:
קסבר האי תנא קרנא בלא
שבעה עדיפא. וא"ת
ורב יוסף דמ"ל לעיל אליבא דההוא
תנא דלסטים מזויין (ט) הוא גס קוצר
אותו תנא כפילא בשבעה עדיף א"כ
מנלן גניבה ואבדה בשואל למשומר
שכן לא יליף וכן יש להקשות לרבי
יוחנן דאסיקנא לעיל אליבא דקסבר
לסטים מזויין גנב הוא ובהמפקיד
(ב"מ דף מא:). מוכח דקסבר כפילא
בשבעה עדיפא בשמעמא דשליחות
יד זריכה חסרון וכן סבר התם ר"א
וצמרוכה (לקמן דף עט: ושם) ק"ל כדי
מייטמר מנאנשי גנב הוא אע"פ
שבעלים רואין ומסתמא ס"ל הכי בלסטים מזויין וי"ל דנפקא להו
מוכי ישאל וי"ו מוסף על ענין ראשון וילמד עליון מתחתון ותחתון
מעליון דממיק דפרק השואל (ב"מ דף נה. ושם) ולאותה מסקנא
לא נצטרך ק"ו של ברייתא זו והא דמיימי ליה התם היינו מקמי
דתיקו ליה מוכי ישאל וילמד תחתון מעליון:
סבריה כו' יהודה דאמר שוכר כנושא שוכר דמי. משום דהכי
ק"ל כסתם מתני' צפ' בתרא דשבעות (דף מט.)
דקמי נושא שוכר והשוכר משלמים את הגניבה ואת האבדה ורבי
ירמיה נמי אית ליה הכי בהמפקיד (ב"מ דף לו. ושם) גזי פעמים
ששניהם בחטאת כו' וביצמות בריש פרק אלמנה (ד' סו: ושם) גזי
כהן ששכר פרה מישראל דמסיק דהי בגניבה וצאציה וצאצוא (ב"מ דף לו.) נמי גזי מר צר חוננא אגר ליה כודיימתא לבי
חוזאי ומייבניהו רבא ומסיק דנגנבה: **ואי** בעית אימא בדמחריף בו'. לא נ"מ מידי אלא לפי דבריו דצעי לאוקמה כר"י רוצה להשיב
לו וצאצאונים (ב"מ ד' פ:). איכא כה"ג ואי צעית אימא כדמחליף רבה צר אביו והתם ימישצ טפי שאומר כן כדי להעמיד התם מתני'
כר"י ושמא אגב שהצילו שם הביאו כאן: **נפלה** לגינה ו הוויקה משלמת מה שנהנית. [א] והוא שאינה יכולה לירד דא"כ אפי' נפלה משלמת
מה שהויקה דתחילתה בפשיעה וסופה בלאונס הוא וסיפא דקמי ירדה אורחא דמילתא נקט והוא הדין נפלה כיון שיכולה לירד:
ח

לא אס אמרת כו'. מתניתא היא [ו] ולא ידענא היכא תניא: **כל**
טענותיו. כלומר כל טענות שעל ידי גנב צין מזויין וצין שאינו
מזויין דהא שומר חנם פטור בגניבה ואבדה הלכך כשנמצא שקרן
משלם כפל: **אמר בשומר שוכר שאינו משלם כפל**. בטענת גנב
שאינו מזויין אפי' נמצאת צידו דהא
מעיקרא לא הוה פטור נפשיה מקרנא:
אין לי. שיהא שואל חייב: **אלא**
בשורה ומסה. שהן אונס: **פטור**
בו שורה ומסה. דכתיב ביה ומת
או נשבר או נשבה וכתב צתריה
שבעת ה' תהיה צין שניהם (שמות
כג): **חייב בגניבה ואבדה**. דכתיב
ביה [שם] אס גנב יגנב וגו': **מה לשומר**
שוכר. תאמר בשואל שאין צו כפל
לעולם דהא מייחייב בלונסין דכתיב
ונשבר או מת וכי נמי טעין לטעים
מזויין נטלו הימנו הוה מייחייב נפשיה
בקרנא ומי שאינו בא לגנוב את
הקרן לא ישלם כפל: **קסבר האי**
תנא. דונשבר או מת: **קרנא בלא**
שבעה עדיפא מכפילא בשבעה.
שואל עדיף שמתחייב בשבעה ומתה
בלא שום שבעת שקר משומר שכן
שפטור עליהן ואע"פ שיש בשומר
שכן כפל בטוען טענת לסטים מזויין
אין זה חומר דכפל אינו בשומרין עד
שישבע לשקר שנגנבה הימנו ואח"כ
באו עדים דפרק מרובה (לקמן דף
סג:). הלכך קנסא משום שבעה הוא
דקנסיה רחמנא: **מסייע ליה**.
ללסטים מזויין גנב הוא: **ואינו**
נשבע. דאי צעינא משבע דנגנבה
מפטרינא: **לשוכר**. דכיון דשילם
נמצאת הגניבה שלו: **סבריה**. רבנן
דצעו לסייעיה לרבי יוסף מהא ר"י
היא דאמר שוכר כשומר שכן דמי
בהשוכר את הפועלים (ב"מ נג.) ומחייב
בגניבה: **ומדקמי**. אינו נשבע
מכלל דאי צעי אשבעויה דנגנבה
דמפטרינא הוה מפטרי והיכי דמי
דקטעין לטעים מזויין גנבה בחזקה
וקמי דכי נמצא אותו לטעים משלם
כפל: **שוכר כשומר חנם דמי**. ובגנב
שאינו מזויין הוה פטור נפשיה מעיקרא:
ואי צעית אימא. לעולם ר"י היא
צר אצוה. בהשוכר את הפועלים [שם]:
ר' זירא **אמר**. לעולם כשומר שוכר
דמי ואפי' הכי לא תסייעיה דהאי
דקמי כפל בלסטים שאינו מזויין
קאמר וקמי רישא אינו נשבע מכלל
דאי צעי פטור נפשיה (ט) צמחי עסקינן
צטוען טענת לסטים מזויין הלכך
אי צעי איפטר וכשנמצא הגנב נמצא
שאינו מזויין וצר כפל הוא: **אמר**
ר. האי דקמי מה שנהנית משלמת שגנבטה קאמר כשצטעה
על התצוה שיקעתן דקרנא והפסידם והיא נהנית שלא לקחה
מקרקע: ופרכינן **אזל אכלה אפי' מה שנהנית לא משלמת**. צתמיה:
לימא רב לטעמיה דאמר. גזי הכניס פירותיו לחצר תצויה שלא
צרות צור שגנב את הפרה (לעיל דף מ:). דקמי חזקה בהם
צתמה של צע"ה חייב צעל הפירות ואמר רב כשהחלקה צהן שנו
אכל אכלה והתריחו פטור המכניס דהוה לה שלא תאכל והכא
נמי אמר צעל הצתמה צירידתה אנוסה היא שחרי נפלה
וצאצאיתיה היה לה שלא תאכל ומה אני יכול לעשות:
לא

(א) ב"מ נה. (ב) ב"מ מא: (ג) ב"מ מא:
(ד) לעיל (ה) לעיל מה: (ו) ב"מ
מא: (ז) לעיל מה: (ח) שבעות מט:
פ: ג. נה: שבעות מט:
(א) לעיל מו: (ב) ב"מ א:
שנצטעה (ח) ד"ה קרנא,
(ט) ז"ל גנב הוא וגם ס"ד
דכפילא כפ"ל רש"י,
(י) ד"ה ור"י. (י) ד"ה
שוכר, (ט) ד"ה דמחייב,
(ט) שייך למחייב לעיל נה: (ז)
(ז) ז"ל ונהנית.

תורה אור השלם

ו. ובי ישאל איש בעם
רעהו ויגבר או מת
בעליו אין עמו שלם
ישלם: שמות כב יג

הגהות הב"ח

(א) ב"מ שוכר כשומר חנם
דמי. י"ב דע"ג דרבה
הייב לעיל דמורה צעעלי
חייס אף שהוא ע"מ דחייב
בגניבה כיון דלמקטעה גנבי
כרימא מ"מ היינו דוקא
שנגנבה בלאו ענין שנגרי
כרימא גרמו כו' דכתבו
מוס' לעיל ע"א ד"ה
אי"ל דמורה ק"ו כ"י ע"ש:
(ב) רש"י ד"ה רבי זירא
וכי פטר נפשיה הבא
צמחי:

גליון הש"ס

רש"י ד"ה לא אם אמרת
ובו' ולא ידענא. ע' ברכות
דף כ"ה ע"ב רש"י ד"ה
מאן שמעת וכו':

הגהות הגר"א

[א] תוס' ד"ה נפלה כו'
והוא כו'. י"ב והלכ"ד
חולק על זה ומכח דאין זה
פשיעה וכי יאחזוה צתמה
כו':

רבינו הגנאל

וקיימא לן בהא דהלכתא
כרב יוסף דאקשו עליה
ופרכינדי. ואשכחן נמי
בפרק אין בין המודר
הגאון מחבירו בענין
ומחיר לו אבדו, לא
שנו אלא כשנכסי מחזיר
לא יחזיר, דקמחני ליה
אבל אם נכסי בעל אבדה
אסורין על המוצא אבדה
לא יחזיר, דקמחני ליה
בפרוטה דרב יוסף, בהאי
הוא דלא מחייב למיתב
ריפתא לעני. ואע"ג
דאמרין הא דרב יוסף לא
שכיחא לא דחורה ואמרו
ליתא לדרב יוסף, מכלל
דמורו דאיתא, ולא קשור
אלא משום דלא שכיחא.